

Олена Олександрівна Лисянська,

асистент кафедри банківської справи

ДВНЗ «Українська академія банківської справи НБУ» (м. Суми)

Процедура контролю в системі управління прибутком

Контроль в управлінні прибутком є ефективною координуючою системою забезпечення взаємозв'язку між формуванням інформаційної бази, фінансовим аналізом, фінансовим плануванням і внутрішнім фінансовим контролем у банку.

Процедуру контролю прибутку пропонуємо здійснювати у наступній послідовності.

На першому етапі визначається, наскільки досягнуті результати відповідають плановим.

Перед тим, як проводити аналіз виявлених відхилень, необхідно з'ясувати, чи є дане відхилення випадковим або регулярним. У випадку, якщо відхилення має разовий характер і не грає значної ролі в досягненні цільових планових показників, виконувати аналіз, оцінку і коригування цього відхилення нераціонально.

Оцінка відхилень фактичних показників від встановлених, як правило, проводиться наступними способами: за допустимими межами; за впливом на прибуток.

Аналіз відхилень здійснюється, якщо відхилення певного параметра виходить за встановлені допустимі границі. Наприклад, якщо встановлено допустиму межу відхилень за статтею плану доходів за кожен місяць на рівні 5%, то аналізуються та коригуються значення статті за ті місяці, де відхилення перевищило встановлену величину.

Важливе значення при проведенні контролю прибутку має вивчення причин, що викликали появу відхилень від встановлених параметрів. У ході

аналізу відхилень варто розрізняти контрольовані і неконтрольовані причини. Неконтрольовані причини відхилень пов'язані зі змінами в зовнішньому середовищі. Банк в змозі певною мірою впливати лише на контрольовані причини.

У разі наявності значних відхилень, залежно від їх причин, можливі два альтернативних рішення:

- коригування або перегляд фінансових планів та бюджетів, якщо результати контролю свідчать про неможливість його виконання;
- внесення відповідних коректив в дії, щоб забезпечити досягнення запланованої мети.

Аналіз фактично досягнутих результатів проводиться шляхом порівняння фактичних даних і планових даних з послідовним поглибленням, у процесі якого виявляються величини відхилень між ними і причини утворення відхилень, оцінюється діяльність окремих центрів фінансової відповідальності і банку в цілому, визначається рентабельність напрямів діяльності або видів операцій.

Останнім етапом контролю є формування системи алгоритмів дій щодо усунення відхилень.

У цьому випадку за результатами контролю вносяться пропозиції щодо коригування системи цільових нормативів, показників поточних фінансових планів або окремих бюджетів. В окремих критичних випадках може бути обґрунтована пропозиція що призупинення окремих операцій і навіть діяльності окремих центрів фінансової відповідальності. . Принципова система дій в цьому випадку :

а) «нічого не робити». Така форма реагування передбачає в тих випадках, коли розмір відхилень (негативних або позитивних) значно нижче передбаченого критерію критичного розміру відхилень

б) «усунути відхилення». Така система дій передбачає процедуру пошуку та реалізації резервів по забезпеченню виконання цільових планових чи нормативних показників. При цьому резерви розглядаються у розрізі різних аспектів формування та використання прибутку банку та окремих фінансових

операцій. В якості таких можливостей може бути передбачена доцільність введення посиленого режиму економії, використання системи фінансових резервів та інші.

Список використаних джерел

1. Криклій, О.А. Управління прибутком банку: монографія/ О. А. Криклій, Н. Г. Маслак. - Суми: ДВНЗ "УАБС НБУ", 2008. - 136 с.
2. Радковская, Н.П. Методологические подходы к управлению прибылью коммерческого банка/ Н. П. Радковская //Финансы и кредит. - 2006. - N 1. - С.20-26
3. Рибалка, О.О. Підходи до управління прибутком банку/
О. О. Рибалка //Актуальні проблеми економіки. - 2007. - N 11. - С.161-167